

ANTALYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

ANTALYA'nın
ŞELELELERİ

Antalya Büyükşehir Belediyesi
ANTALYA TANITIM KİTAPLARI
Antalya'nın Şelaleleri

HAZIRLAYAN
Antalya Büyükşehir Belediyesi
Kent Tarihi ve Tanıtımı Dairesi Başkanlığı

GRAFİK TASARIM
Antalya Büyükşehir Belediyesi
Tasarım Ofisi

BASKI
Sertifika No: 52976

Antalya / Eylül 2023

Antalya'nın Şelaleleri

Muhittin BÖCEK
Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı

Antalya ve çevresi, Toroslara yaslanan kavisli yapısı, bu sıradağların denize doğru yarımada şeklinde uzanan körfezleri ve arkadan yükselen Beydağları ile eşsiz bir manzara oluşturmaktadır. Ilıman ve bol yağış alan iklimi; tarım ve orman ürünleri açısından bereketli toprakları; akarsu ve su kaynakları bakımından da zengin olması İlk Çağ'dan beri birçok medeniyete ev sahipliği yapmasını sağlamıştır. Endemik bitki ve çiçek türleri açısından bol bir bitki örtüsüne sahiptir. Antalya, yaylaları ile hem yaz hem kış turizmine elverişlidir. Düden Çayı, Köprü Çayı ve Manavgat Çayı gibi akarsularımız, antik zamanlardan beri önemli su kaynaklarımızdır. Düden Şelalesi, kollara ayrılarak dik falezlerden 40 m yükseklikten denize dökülmektedir. Bugün, Yukarı Düden ve Aşağı Düden olarak isimlendirdiğimiz bu şelaler sayılı doğal güzelliklerimizdendir.

Antik dönemlerde de tüm seyyahların dikkatini çeken ve “Kataraktes” olarak adlandırılmış olan bu şelaleler, şehrin önemli bir sembolü olmuştur. Günümüze kadar aktarılmış olan çeşitli şehir sikkelerinde nehir tanrısı olarak betimlendiği görülmektedir.

Antalya ve çevresi, günümüzde de tarihi ve doğasıyla son derece önemlidir. “Turizmin başkenti” olarak anılan bu coğrafyanın akarsu ve şelaleleri, yerli ve yabancı bütün doğa ve spor severler için eşsiz güzellikler sunmaktadır.

Bu güzelliklerin tadını çıkarmanız ve bu rehber eşliğinde şehrimizin zengin doğal, tarihi ve kültürel özelliklerini keşfederken hoşça vakit geçirmeniz dileğiyle...

Aşağı Düden (Karpuzkaldıran) şelalesi

Antalya'nın Lara bölgesinde yer alan Aşağı Düden Şelalesi, yaklaşık 8 km uzunluğa sahip Düden Çayı'ndan gelen suyun 40

m yükseklikten denize dökülmesiyle falezlerde muhteşem bir manzara oluşturmaktadır.

Bu bölgede, antik dönemde Magydos (Karpuzkaldıran)

şehrinin bulunduğu bilinmektedir. Ayrıca bazı kaynaklarda kentin tatlı su ihtiyacının Düden'den yapılan su kemerleri ile karşılandığından da

bahsedilmektedir. Antik kent kalıntılarının bir kısmı, günümüzde Karpuzkaldıran Özel Eğitim ve Dinlenme Tesislerinde sergilenmektedir.

Yukarı Düden Şelalesi

Düden Şelalesi, kaynaklarda Kataraktes Nehri ilişkilendirilmekte ve İlk Çağ'da büyük önem taşımaktaydı. Düden Şelalesi bölgesinde, 2200 yıllık "Lyrboton Kome" antik kentinin kalıntılarına da rastlanmaktadır. Lyrboton Kome şehri, Helenistik Dönem'de zeytinyağı üretimiyle ünlü bir şehirdir. Son kazılarda ortaya çıkarılan zeytinyağı atölyesi kalıntıları, bölgenin antik dönemde bir üretim bölgesi olduğunu; vadi çevresinde gözlenen kaya mezarları da bölgenin kutsal kabul edildiğini göstermektedir. Düden Şelalesi, İskender Şelalesi olarak da bilinmektedir. (Bazı kaynaklarda, Büyük İskender'in bölgeden geçerken atlarına, bu şelaleden su verdiği söylenir.)

Tarihi ve doğal güzellikleri ile öne çıkan şelale, günümüzde, yeme-içme, dinlenme ve mesire alanı olarak tercih edilmektedir. Antalya Büyükşehir Belediyesi iştirakleri tarafından işletilmektedir.

Kaynak: "Düden Şelalesi" Düden Bugüne Antalya [I. Cilt], Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2012)

Manavgat Şelalesi

Antalya'ya 72 km , Manavgat ilçesine 4 km uzaklıkta bulunan şelale, 4 m yükseklikten yüksek debide dökülmesiyle muhteşem bir manzara oluşturmaktadır. Manavgat Nehri, küçük kollara ayrılarak ve ilçe merkezinden de geçerek Akdeniz'e dökülmektedir. Manavgat Nehri, aynı zamanda alabalık başta olmak üzere birçok balık, ördek ve kaz türünün de doğal yaşam alanıdır. Şelale bölgesi, nehri çevreleyen çınar ağaçlarıyla mavi ile yeşilin birleştiği bir doğal alandır. Bu alanda Manavgat Belediyesi'nin düzenlediği birçok piknik, alışveriş, yeme-içme ve dinlenme alanı ve bir seyir terası bulunmaktadır. Rafting ve kano gibi doğa sporları olanakları da özel işletmeler bünyesinde mevcuttur. Köprü Çayı ve Köprülü Kanyon gibi başka, popüler doğa turizmi alanları da bu bölgeye yakındır.

Kaynak: Manavgat Belediyesi, <http://www.manavgat.bel.tr/gezi-rehberi>

Kurşunlu Şelalesi

Antalya-Mersin kara yolunun 15. km' sinden sola dönölüp 7 km daha gidilerek ulaşılan Kurşunlu Şelalesi, 33 hektarlık bir alana sahip, 18 metre yükseklikten dökülen bir şelaledir. Yedi adet küçük göletin küçük şelaleciklerle birbirine bağlandığı 2 km'lik bir kanyon içindeki şelale, 1986 yılında ziyarete açılmıştır.

Sahip olduğu zengin flora ve fauna, bölgenin doğa yürüyüşü, bitki ve hayvan gözlemlemciliği gibi ekoturizm faaliyetleri

açısından ilgi çekmesini sağlamaktadır. Tabiat parkı içinde yürüyüş yaparken tavşan, sincap, ağaçkakan, kaplumbağa ve diğer küçük hayvan türleriyle karşılaşma şansı yüksektir. Temiz havası ve büyüleyici manzarasıyla tabiat parkı, günübirlik dinlenme ve piknik için birçok ziyaretçiyi cezbetmektedir. Ziyaretçiler için seyir terasları, oyun alanları, araç parkı ve diğer imkanlar da mevcuttur.

Kaynak: “Kurşunlu Şelalesi”, Sonkaya, K. , Antalya Tanıtım Kitabı, Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2016)

Antalya'ya 70 km uzaklıkta, Kayabükü köyü ile Eski-bağ köyünü ayıran çizgidedir. Antalya-Serik-Alanya kara yolu üzerindeki Abdurrahmanlar-Gebiz kavşağından sapılarak şelaleye ulaşılır. Gebiz beldesine bağlı Akçapınar köyündeki bu tabiat harikası, Gebiz' den 17 km uzaktadır. Yolun bu bölümü stabilize ve özellikle bahar aylarında suyun fazlalığıyla, yolun bazı noktalarında araçların geçişi kısıtlanabilmektedir.

Uçansu Şelalesi

Toroslardan gelen su, 25-30 m yükseklikten, iki kez yeşilliklerin içine dökülür. Bu noktalarda su dökülmekten öte süzüldüğü, yavaş yavaş aktığı için de bu şelaleye Uçansu ismi verilmiştir.

Kaynak: "Uçansu Şelalesi", Serik, Düden Bugüne Antalya (I. Cilt) , Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (2012)

Dim ayı, Torosların eteklerinden başlayan 60 km' lik yolculuğunu, Alanya'nın güneyindeki Tosmur ve Kestel mahalleleri sınırlarından Akdeniz'e dökölerek tamamlamaktadır. Oluşturduğu vadi boyunca sergilenen doğal güzellikleri, yaz-kış serinliğini koruyan havası ve suyuyla mutlaka görülmesi gereken bir turistik noktadır. Alanya ilçe merkezinden yaklaşık 15 km uzaklıktadır. Dim ayı'na ulaşmak için sahil bölgesindeki yol ayrımlarından sonra katedilen ve kuzeye uzanan yol boyunca, çay kenarında çok sayıda restoran, kafe, çay bahçesi vb. bulunmaktadır. Bu tesislerde, özellikle Akdeniz' in sıcak yaz günlerinde bölgeyi ziyaret eden turistlere: zengin menülere sahip, havuzlarında yetiştirilen alabalıklarıyla ünlü restoranlarda yeme-içme; Dim ayı' nın serin sularında yüzme, balık tutma; vadi yamaçlarında, akan su üzerinde ardaklarda dinlenme olanakları sunulmaktadır.

Vadinin ortasında, Dim ayı üzerine inşa edilmiş olan Dim Barajı ve baraj gölü çevresinde de çeşitli alternatif turizm etkinlikleri yapılabilmektedir. Ak Köprü mevkiinden başlayan ve 5,5 km'lik bir parkura sahip raftingin zorluk derecesi 10 üzerinden 2-3 civarındadır. Torosların eteklerindeki doğal güzellikleri keşfetmek, bölgede düzenlenen jeep safari, ATV safari, bisiklet ve doğa yürüyüşü turlarıyla da mümkündür. Vadinin doğu yamaında bulunan Dim Mağara' sını ziyaret ederek buradan vadinin yeşille bütünleşmiş eşsiz manzarasını seyretmek de unutulmaz bir deneyim olacaktır. Dim ayı, tüm yıl boyunca ziyaret edilebilir ve herhangi bir giriş ücreti alınmamaktadır. Kış aylarında, bölgede bulunan açık özel tesislerden hizmet alınabilir.

Kaynak: A. Kasım Sonkaya, "Dim ayı", Alanya Tanıtım Kitapçığı, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü, Antalya, 2018 (s. 31) .

"Dim ayı", Antalya The Destination Kent Rehberi, Antalya Tanıtım A. Ş. (s. 43) .

"Turizm Amaçlı Sportif Faaliyetler – Dim ayı" Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, <http://www.antalyakulturturizm.gov.tr/TR-68443/turizm-amacli-sportif-faaliyetler.html> 2018.

Dim ayı

ÇİTDİBİ TAKIM ŞELALERİ

Az bilinen bu gizli şelalelerin en belirgin özelliği, art arda devam eden bir takım şelaleler grubu halinde olmalarıdır. Yarbaşıandır Kanyonu'ndan başlayarak Hacisekili ve sonrasında Çitdibi Kanyonu'nda biriken sular, burada küçük küçük havuzlar oluşturur. Suları buz gibi olan şelaleler, yeraltı su kaynakları ve yayladan gelen, eriyen karlarla beslenmektedir.

Çitdibi Takım Şelaleleri'nin bulunduğu engebeli arazi, doğa yürüyüşü severler için uygun bir platform sunmaktadır. Şelale yükseklikleri giderek artmaktadır, hatta bazı noktalarda yukarı doğru tırmanmak gerekmektedir. Ancak yolculuğun sonunda şahit olunan manzara, zorlu ve yorucu tırmanışa değermesini ve ziyaretçilerin nefes kesici bir manzarayla baş başa kalmasını sağlamaktadır.

El değmemiş tabiatıyla Çitdibi Takım Şelaleleri, bu doğa mucizesini keşfedenlere, harika bir görsel şölen vadetmektedir.

Uçarsu Şelalesi, Kaş ilçesine bağlı Gömbe yaylasındaki Batı Toroslar'ın en yüksek noktası olan Akdağ'da bulunmaktadır.

Su, 3024 m yüksekliğe sahip Akdağ'ın 1800. m' sinden fışkırmaktadır. Suyun, altında bir mağara olan yaklaşık 50 m yükseklikteki kayalardan aşağıya doğru "uçarken" beyaz bir bulutun süzülmesini andırması, Uçarsu ismini almasını sağlamıştır.

Bulunduğu alanın çorak olması sebebiyle, şelale uzaktan bile net olarak fark edilebilmektedir. Şelalenin suyu, yaklaşık 4,5

UÇARSU ŞELELESİ

km'lik bir vadiden kıvrıla kıvrıla geçerek Gömbe Ovası'ndaki Çayboğazı Barajı'na akmaktadır. Burada biriken sular, civardaki bölgelere hayat kaynağıdır. Özellikle Akdağ' ın zirvesindeki karların erimesine bağlı olarak, suyun şiddeti yıl içerisinde değişmektedir.

Biraz yorucu bir yolculuk sonucu ulaşılabilen şelale, ziyaretçilerini uçsuz bucaksız bir manzara ve tertemiz ve serin dağ havası ile karşılamaktadır. Kayaların arasından coşkuyla dökülen suyun akışı izlemek, ziyaretçilere çok hoş bir deneyim yaşatmaktadır.

#BizBirlikteGüçlüyüz

ANTALYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

Muhittin BÖCEK

Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı

ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
İLETİŞİM MERKEZİ **444 94 20**

antalya.bel.tr
